

Proje Avrupa Birliği
tarafından finanse
edilmiştir.

AGREEN

İklim dostu tarım topluluğu

Ortak sınırlar. Ortak çözümler.

AGREEN

Karadeniz Havzasında İklim Dostu ve Yeşil Tarım için Sınır Ötesi
İttifak

Hibe Sözleşmesi BSB1135

**“Karadeniz Havzasında İklim Dostu Tarım için Girişimcilik” eğitim
kursu**

Modül 6: Uluslararası ticaret ve işbirliği

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN

Community for climate-smart agriculture

Common borders. Common solutions.

6.1 Tarım ticaretinin önemi

Common borders. Common solutions.

Dünya ekonomisinin bir kolu olarak tarım, insan hayatında önemli bir rol oynamaktadır. Temel amacı gıdada nüfusun, hammadde sanayinin ihtiyaçlarını karşılamaktır.

Tarım ürünlerinde küresel ticaret hacminin artmasıyla birlikte bu ticaretin yapısı da son on yılda değişmiştir. Dünya tarım ticaretinde başta balık ve balık ürünleri, meyve ve sebzeler olmak üzere kaliteli ürünlerin payında artış olmuştur.

Gelişmekte olan ülkeler bu ihracatta keskin bir artış yaşarken, geleneksel ihracatlarının önemi azalmıştır. Geleneksel ürünler birçok ülkede hala önemli bir rol oynamaktadır.

AB'nin tarım-gıda ticaret dengesi artık pozitif ve bu durum AB için 2010 yılından bu yana geçerli.

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN
Community for climate-smart agriculture

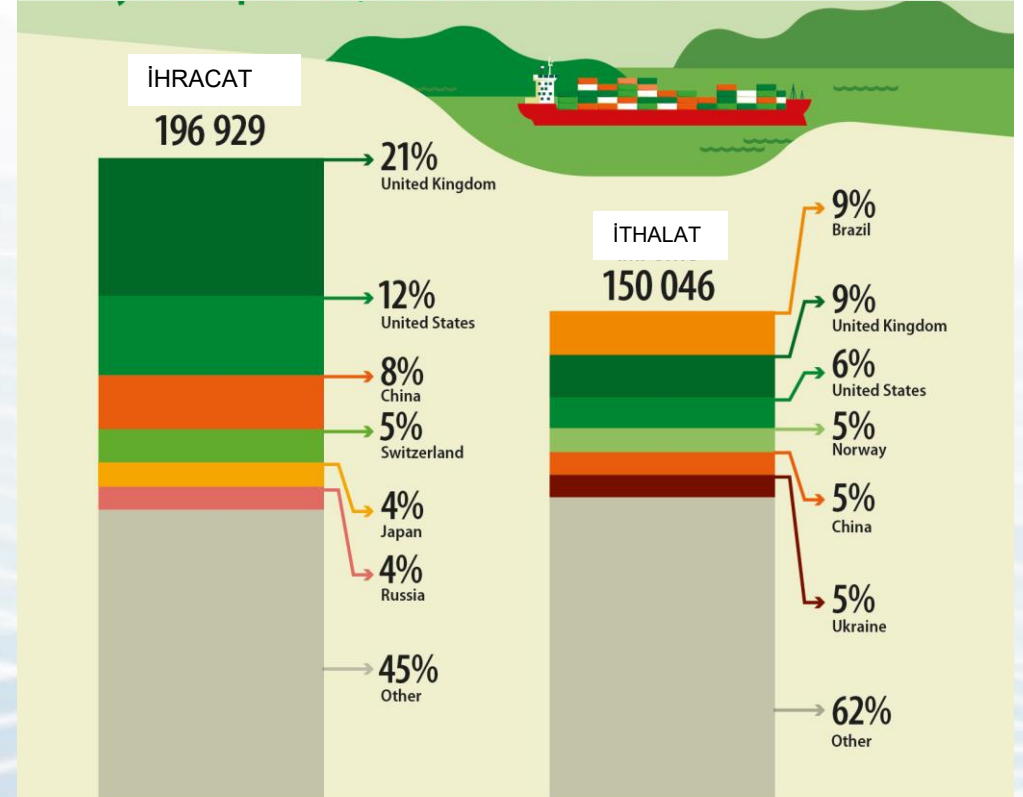
Common borders. Common solutions.

Tüm dünya ülkeleri tarım ürünleri ve gıda maddeleri ticareti yapmaktadır. Dünya ticaretinin yapısında bu sektör değer olarak %12, tonaj olarak %19'luk bir paya sahiptir.

Son yıllarda bu mallardaki ticaretin yüksek dinamikleri ve hacimleri, dünya tüketiminde genel bir artışla ilişkilidir.

Tarım ürünleri ve gıda maddelerinde dünya ticaretinin lokomotifi, günümüzde nüfusu hızla gelişen ülkelerdir.

Ana ortağa göre AB dışı tarım ürünleri ihracatı ve ithalatı, 2021
(oranlar ve milyon €)

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN

Community for climate-smart agriculture

Common borders. Common solutions.

Karadeniz Havası lkelerinde Tarımdan Kaynaklanan GSYİH

Tarım
rnlerinde
uluslararası
ticaret, dünya
tarımının
GSYİH'sinden
daha hızlı
geniřlemiřtir

Common borders. Common solutions.

Tarımın başarısı, sadece teknik donanım düzeyine değil, aynı zamanda üreticiye ve ihracatçıya mali ve idari destek sağlanabilmesine de bağlıdır.

Devletin yüksek derecede katılımı; ulusal gıda güvenliğini sağlama, tarım alanlarının gelişimini destekleme, istihdam sağlama ve sosyal sorunları çözme gibi stratejik sorunları çözme ihtiyacıyla da belirlenir.

Tarım ticaretinde devletin rolüne ilişkin geleneksel görüşler:

"Piyasa başarısızlığı" veya
dışsallıklar için doğru
"Kamu malları" sağlayın
Eksik rekabet için doğru
Öz sermaye — gelirin yeniden
dağıtılması

Common borders. Common solutions.

6.2 Modern Ticaret modelleri

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN

Community for climate-smart agriculture

Common borders. Common solutions.

Ülke Benzerlik Modeli

Karadeniz havzası bölgesinde, tüketiciler benzer kişi başına gelir seviyelerine sahiptir ve kalkınma aynı zevklere sahip olabilir ve orantılı olarak aynı kalitede ürünleri tüketebilir. Bu sebeple, bu ülkelerin aynı miktarda ve kalitede mal ve hizmet ticareti yapması ve tüketmesi muhtemeldir. Ürünler çoğunlukla ülkelerdeki benzer talep yapılarına göre işlem görmektedir.

Ülke Benzerliği Teorisi

- Ticaret, aynı ekonomik gelişme aşamasında olan ülkelerdeki tüketicilerin tercihlerinin benzerliğinden kaynaklanır.
- Mamul ürünlerdeki ticaretin çoğu, kişi başına geliri benzer ülkeler arasında olmalıdır.

<https://qsstudy.com/country-similarity-theory-of-international-trade/>

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN
Community for climate-smart agriculture

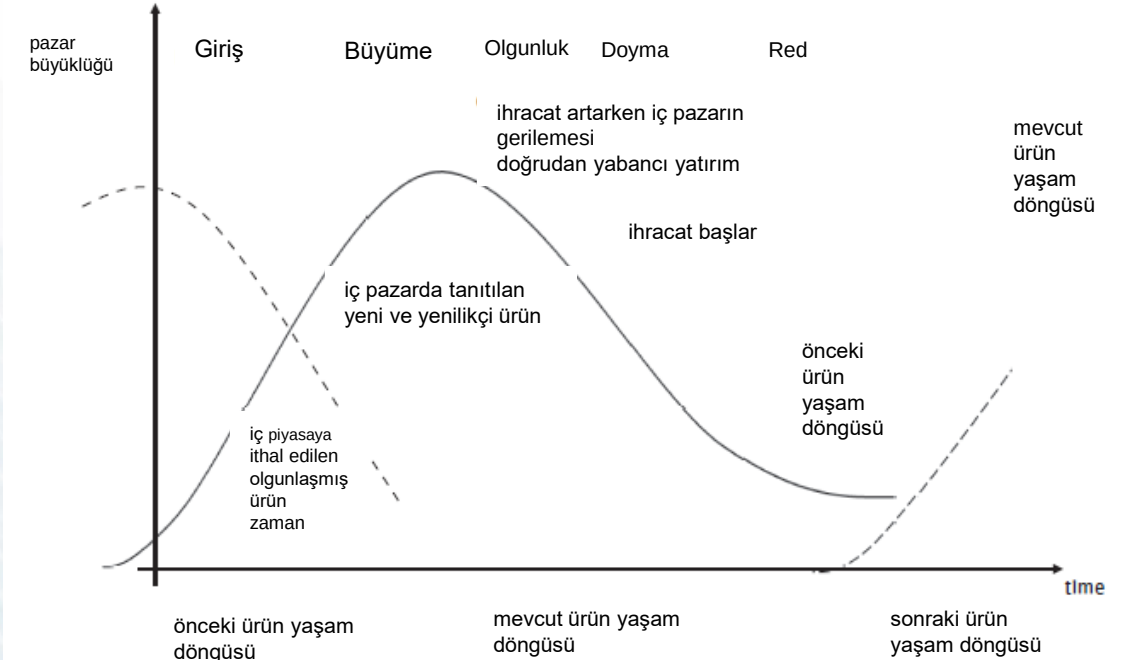

Common borders. Common solutions.

Uluslararası Ürün Yaşam Döngüsü Teorisi

Ülkeler her şeyden önce bir ürünü başka ülkelere gitmeden önce üretip yerel olarak tüketenlerdir. Uzun vadede işletmenin ürünlerinin üretim ve satış yerleri değişebilir.

Belirli bir ürünün karşılaştırmalı avantajı bir ülkeden diğerine kayabilir.

Şekil 2.1: Ürünün Yaşam Döngüsü Konumuna Göre Pazara Giriş Stratejilerinin Değiştirilmesi

Common borders. Common solutions.

Endüstri İçi Ticaret

Bu model, uluslararası ticaretin ölçek ekonomileri, ürün farklılaştırması ve endüstriler ve ülkeler arasında ve içinde ve arasında eksik rekabetin bir sonucu olarak gerçekleştiğini ifade etmektedir.

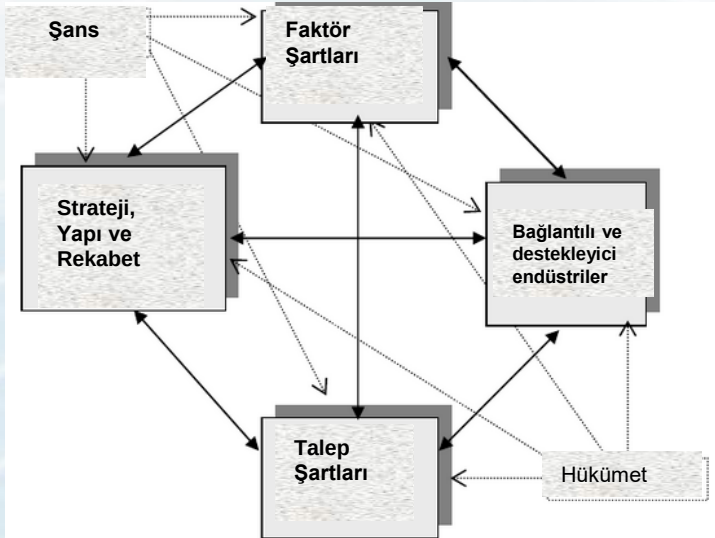
Yeni Ticaret Teorisi

Ticaretten elde edilen kazançlar, tüketicilere sunulan daha fazla sayıda mal çeşidinden kaynaklanmaktadır. Her türden daha fazla üretim, artan pazar büyüklüğü ve rekabet sebebiyle fiyatlar düştüğü için daha yüksek gerçek gelirle sonuçlanır. Karşılaştırmalı avantaj, yalnızca faktör donatımlarındaki farklılıklara değil; aksine ölçek ekonomilerine ve kritik endüstrilerde meydana gelen ağ etkilerine bağlıdır.

Common borders. Common solutions.

Porter'in Ulusal Rekabet Avantajı Teorisi

Ticaret örüntüleri, ticaret yapan ülkelerdeki işletmelerin düzeyi ve ekonomik durumları tarafından belirlenir. Porter, "ulusal düzeyde rekabet edebilirliğin tek anlamlı tanımının ulusal üretkenlik" olduğuna dikkat çekmiştir.

Ticaretin Yerçekimi Modeli

Yerçekimi modeli, uluslararası ticarete çok popüler bir ekonometrik modeldir. Adını, ikili ticaret akışlarının hacmini açıklamak için bir benzetme olarak yerçekimi kuvveti kavramını kullanmasından alıyor.

Bu model, ülkeler arasındaki ekonomik boyutların ve mesafelerin, ulusal sınırlar boyunca ticaret kalıplarını belirleyen başat faktörler olduğunu vurgulamaktadır. Model, daha büyük ekonomilerin küçük ekonomilere göre yerel tüketimler ve ihracat için mal ve hizmet üretme ihtimalinin daha yüksek olduğunu savunmuştur.

Büyük ülkeler küçük olanlardan daha fazla ticaret yaparlar. İki ticaret ortağı arasındaki ticaret maliyetleri, aralarındaki ticareti azaltmaktadır.

Common borders. Common solutions.

Yeni 'Yeni Ticaret' Teorisi

- ❖ Ticaret çoğunlukla homojen (verimlilik açısından eşit) ürünlerle yapılmaktadır.
- ❖ Homojen ürünlerin ticareti çoğunlukla sanayileşmiş ülkelerde gerçekleşirken, heterojen ürünlerin endüstriler arası ticareti hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde gerçekleşmektedir.
- ❖ Tarım piyasaları genellikle ya aşağı ya da yukarı yönlü sektör yoluyla kusurlu rekabetle karşı karşıyadır.
- ❖ Çiftlik ürünleri, tedarik zinciri boyunca farklılaştırılmış ve tekelleri rekabet olarak modellenmiştir.
- ❖ Serbest ticaret, yalnızca sektörler içinde değil, aynı zamanda sektörler arasında da kaynakların yeniden tahsisine yol açmaktadır.

Common borders. Common solutions.

6.3 Gıda fiyatları ve fiyat dalgalanmaları

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN

Community for climate-smart agriculture

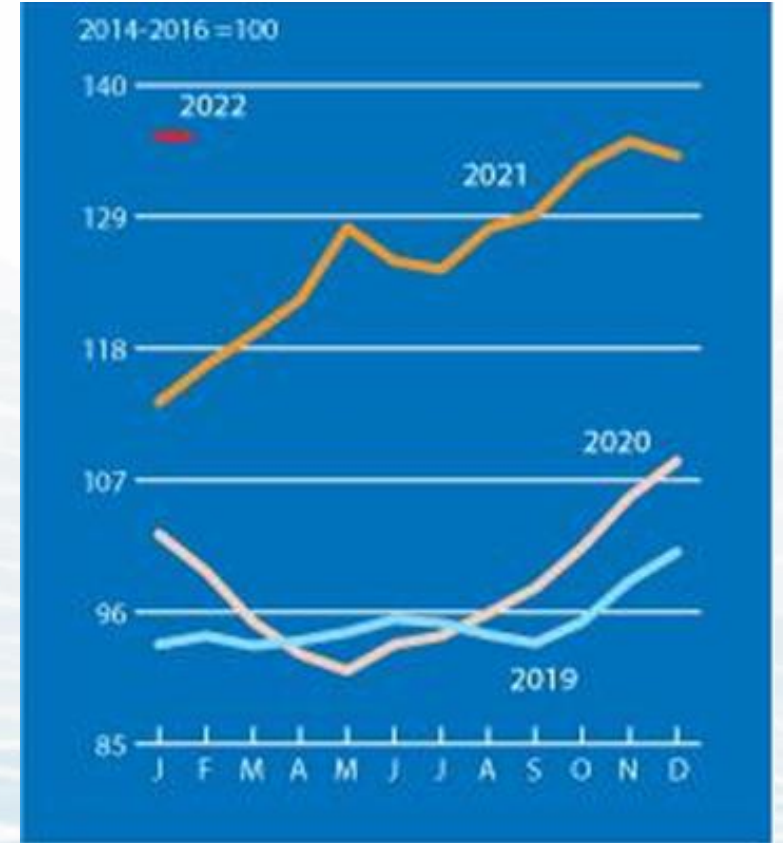

Common borders. Common solutions.

Spekülatif faktör tarafından fiyat dalgalanmalarının büyüklüğünü artırmada önemli bir rol oynamaktadır.

Fiyatların yükselmesine ve oynaklığına katkıda bulunan faktörler

- ❖ piyasa mekanizmasının unsurlarının dengesizliği,
- ❖ dünya gıda ticaretini düzenlemek için etkili bir sistemin olmaması,
- ❖ orta vadede enerji fiyatlarındaki artış,
- ❖ biyoenerji sektörünün gelişimi, gıda piyasalarındaki spekülatif faaliyetler,
- ❖ gelişmekte olan ülkelerin, ekonomik geri kalmışlık ve dünya pazarlarının gereksinimlerini karşılayamaması [DTÖ, Tarım Anlaşması] sebebiyle tarım sektöründeki faaliyetlerin geliştirilmesi için doğal ve işgücü potansiyellerini kullanmalarının imkansızlığı,
- ❖ refahın artması ve gıda ürünlerinin tüketimi
- ❖ tarım sektöründeki düşük yatırım ve dünya pazarındaki arzın azalması zemininde birçok devletin hükümetleri tarafından iç tüketimi sübvans etmek için alınan önlemler.

Common borders. Common solutions.

6.4 Kurumsal düzenleyici ve yasal çerçeve

Common borders. Common solutions.

6.4.1 Gıda ve tarım kuruluşları

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) 1995 yılında kurulmuş olup, kurallara dayalı, çok taraflı bir ticaret sisteminin köşe taşıni teşkil etmektedir. DTÖ, uluslar arasındaki ticaret kurallarını ele almakla görevli tek küresel kuruluştur. DTÖ, 164 üyeli (Temmuz 2019 itibarıyla) üye odaklı bir kuruluştur. Temel faaliyetleri şunlardır:

- piyasaların kademeli olarak serbestleştirilmesini amaçlayan çok taraflı müzakereler;
- ticaret için yasal temel kuralları anlaşmalar şeklinde belirlemek;
- devletler arasındaki ticari anlaşmazlıkları çözmek;
- üyelerin ticaret politikalarını izleme.

Avrupa Birliği, DTÖ'nün bir üyesidir ve dünyanın en büyük ticaret bloğu olarak AB, DTÖ'de kilit bir oyuncudur.

Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Birleşmiş Milletler'in açlığı yenmek için uluslararası gayretlere öncülük eden uzmanlaşmış bir kuruluştur. Amaçları, herkes için gıda güvenliğini sağlamak ve insanların aktif, sağlıklı yaşamlar sürmeleri için yeterli miktarda yüksek kaliteli gıdaya düzenli olarak erişmelerini sağlamaktır.

FAO, Ticaret ve Gıda Standardını belirlemiştir.

Common borders. Common solutions.

6.4.1 Gıda ve tarım kuralları

Gıda Standartları Komisyonu FAO ve WHO tarafından 1963 yılında Ortak FAO/WHO Uluslararası Gıda Standartları Programının bir parçası olarak kurulmuştur. Gıda standartları için tek ve en önemli uluslararası referans noktasıdır. Gıda Standartları, dünyanın önde gelen uluslararası gıda standardı belirleme kuruluşudur. Gıda Standartları ve DTÖ; gıdanın güvenli, beklenen kalitede ve adil bir şekilde ticaretinin yapılabilmesini sağlamak için bir kurallar sistemi oluşturmaktadır. Kodeks standartları, yönergeleri ve uygulama kuralları doğası gereği tavsiye niteliğindedir: yasal olarak uygulanabilir hale gelmeleri için ülkelerin gönüllü olarak bunları ulusal yasa veya yönetmeliklere çevirmesi gerekmektedir.

SPS Anlaşması gıda güvenliğine ilişkin kurallar ile hayvan ve bitki sağlığına ilişkin gereklilikleri belirlemektedir. Hükümetlerin insan, hayvan veya bitki hayatını veya sağlığını korumak için gerekli önlemleri alma ve uygulama hakkını tanımaktadır. Ticareti kısıtlama ihtiyacı ortaya çıksa da, bunu yapmak için alınan herhangi bir önlem keyfi veya ayrımcı bir şekilde uygulanmamalı veya uluslararası ticaret üzerinde örtülü bir kısıtlama işlevi görmemelidir.

TBT Anlaşması İnsan sağlığını ve güvenliğini korumak veya çevreyi korumak, tüketici bilgilerini sağlamak ve ürün kalitesini sağlamak gibi bir dizi kamu politikası hedefine ulaşmak için hükümetler tarafından kabul edilen daha geniş bir yelpazedeki ürün standartlarını ve düzenlemelerini kapsamaktadır. Bölgesel ticaret anlaşmaları (BTA) son on yılda çoğalmıştır ancak gıda standartları ve önlemleri ile BTA'ların TBT ve SPS hükümleri söz konusu olduğunda, DTÖ kuralları ticarete katılım için birincil belirleyici olmaya devam etmektedir..

Common borders. Common solutions.

6.4.2 Uluslararası ticaret düzenlemeleri ve standartları

Her ülke, kendi topraklarında tarım üreticileri tarafından üretilen tarımsal ürünlerin birincil ve (veya) müteakip (endüstriyel) işlenmesiyle uğraşan tarımsal üreticilerden ve (veya) kuruluşlardan ve bireysel girişimcilerden tarımsal ürünlerin satın alınmasına ilişkin prosedür ve şartları belirler.

Çoğu ülke, bir ticaret yerinin sağlanmasına ilişkin anlaşmanın temel şartlarının listesini sağlayan Piyasaların İşleyişine İlişkin Kurallar oluşturur.

Ticaret yönetmeliği; Test, Muayene ve belgelendirme, Uygunluk Değerlendirmesi, Ürün Belgelendirme ve Akreditasyon, ve diğer Teknik Yönetmelikleri ifade etmektedir.

Common borders. Common solutions.

Tarım ürünleri ticaretinin genel özellikleri ve AB'ye özgü düzenleme

Avrupa Birliği mevzuatı ve standartları, Avrupa Standardizasyon Kuruluşlarının (CEN, CENELEC, ETSI) sorumluluğu altındadır ve AB mevzuatını ve politikalarını desteklemek için kullanılabilir. Standartlar; endüstrinin rekabet edebilirliği, Tek Pazar'ın işleyişi, çevrenin korunması ve insan sağlığı gibi kamuyu ilgilendiren birçok alanı etkileyebileceğinden ve inovasyonun artırılmasını unutmamak kaydıyla, Komisyon standardizasyona özel bir önem atfetmektedir. Gıda sektöründe uyumlaştırılmış AB kuralları ve standartlarının oluşturulması onlarca yıldır devam etmektedir, ancak AB gıda yasasının genel prensiplerini belirleyen genel bir gıda yasasının yayınlanması Ocak 2002'ye kadar sürmüştür. Bu Yönetmelik, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren yem ve gıda zinciri boyunca zorunlu izlenebilirliği hayata geçirmiştir.

Common borders. Common solutions.

Tarım ürünleri ticaretinin genel özellikleri ve Ermenistan'a özel düzenleme

Ermenistan, 2015 yılından beri Rusya liderliğindeki Avrasya Ekonomik Birliği'nin üyesidir ve Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleriyle serbest ticaret anlaşmaları bulunmaktadır. Ermenistan'ın komşu Gürcistan ile de serbest ticaret anlaşması vardır.

Ermenistan, genelleştirilmiş tercihler sistemi programları başlığı altında belirli ürünleri Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği'ne ihraç edebilmektedir.

Ticaret standartları, Ermenistan'ın Avrasya Ekonomik Birliği (EAEU) içindeki taahhütleri ve ulusal mevzuat tarafından belirlenir.

Ulusal düzeyde, standartlar ve teknik düzenlemelerle ilgili konular Ekonomi Bakanlığı'na bağlı organların sorumluluğu altındadır. Ermeni şirketlerine EAEU teknik düzenlemelerine uymaları için bir geçiş dönemi tanınmıştır. 2016 yılında başlamış olan bu dönem, bazı ürünler için 2022'ye kadar devam edecektir.

Ulusal Standartlar ve Metroloji Kurumu (SARM), Ekonomi Bakanlığı'na bağlı olarak çalışır ve Ermenistan'ın standartlar konusundaki ana kuruluşudur. SARM; ulusal, devletlerarası ve uluslararası standartların araştırılmasına, geliştirilmesine ve yayınlanmasına odaklanmaktadır. Diğer kilit organlar arasında Ulusal Akreditasyon Kurumu ve Piyasa Gözetimi bulunmaktadır.

Common borders. Common solutions.

Tarım ürünleri ticaretinin genel özellikleri ve Bulgaristan'a özel düzenleme

Bulgaristan, Güneydoğu Avrupa'nın önde gelen tarımsal ürün ihracatçılarından biridir.

2020'de tarım sektörünün Bulgaristan gayri safi yurtiçi hasılası (GSYİH) içindeki payı yüzde 5,1, sanayinin yüzde 27,5 ve hizmetlerin payı ise yüzde 67,4 oldu. Bulgaristan'daki toplam ekilebilir arazi yaklaşık 3,8 milyon hektarla ülke yüzölçümünün yaklaşık yüzde 47'sidir. Bulgaristan, Güney Doğu Avrupa'da saygın bir pazar oyuncusu ve önemli bir ham tarım ürünleri ihracatçısıdır.

2021-2027 dönemi için Bulgaristan, çiftçilerin desteklenmesi ve Bulgaristan'ın tarım endüstrisinin geliştirilmesi için önceki döneme göre kayda değer bir artışla yaklaşık 8 milyar ABD doları düzeyine erişebilecek. Müsait olduğunda, Bulgar çiftçiler AB fonlarından yararlanabilecek ve yeni ekipman satın alabilecekler.

Her kanun, yönetmelik, kararname, Bakanlar Kurulu kararı, kararı, teknik düzenleme veya anlaşma, Resmi Gazete'de (sadece Bulgarca) ve yayınlayan tüm makamların resmi gazetelerinde yayımlandıktan sonra yürürlüğe girer. Mevzuatın tercüme edilmiş versiyonları şu adreste bulunabilir: <https://www.apis.bg/en/>

Ticari standartlar ve düzenlemelerle bağlantılı kurumlar şunlardır: Bulgaristan Standardizasyon Enstitüsü, Bulgaristan Metroloji Enstitüsü, Devlet Metrolojik ve Teknik Gözetim Ajansı, Bulgaristan İlaç Kurumu, Bulgaristan Sağlık Bakanlığı, Bulgaristan Akreditasyon Servisi.

Common borders. Common solutions.

Tarım ürünleri ticaretinin genel özellikleri ve Gürcistan'a özgü düzenlemesi

Minimum olarak, Gürcistan'a yapılan ithalatlar için bir beyanname, fatura ve nakliye belgeleri gerekir.

Gürcistan Gümrük Kanunu [<https://mof.ge/en/4677>], malların geçici girişi dışında, gümrük işlemleri öncesinde ithalatçıların Gürcistan'a mali teminat vermesini gerektirmez.

Gürcistan'daki ana standart kuruluşu Ulusal Standardizasyon, Teknik Düzenlemeler ve Metroloji Ajansı'dır.

Uygunluk Değerlendirmesi, Ulusal Ajansın işlevlerinden biridir.

Ajansın ortakları ISO, ASTM, IEC, CEN, CENELEC, BIPM, COOMET, ve IRSA'dır.

7 Mart 2013 tarihli Hükümet Kararnamesine göre Amerika Birleşik Devletleri, Gürcistan hükümetinin kabul ettiği teknik düzenlemelere sahip 37 AB ve OECD ülkesi arasında yer almaktadır.

Common borders. Common solutions.

Tarım ürünleri ticaretinin genel özellikleri ve Yunanistan'a özgü düzenleme

Yunanistan, ihraç ettiğinden çok daha fazla yiyecek ve içecek ithal eder.

Avrupa Birliği gıda yasaları uyumlaştırıldığı ölçüde, Yunanistan'ın gıda yasaları ve yönetmelikleri Avrupa Birliği kurallarına uygundur.

Yunanistan'da Gıda Güvenliği, Vatandaş Koruma Genel Kimya Laboratuvarı ile işbirliği içinde Yunanistan Kırsal Kalkınma ve Gıda Bakanlığının Birincil Sorumluluğudur. Zaman zaman, Yunanistan Kalkınma ve Ticaret Bakanlığı da rol oynayabilmektedir.

Yunan Gıda Güvenliği Otoritesi (EFET), AB Direktifi 89/397'ye uygun olarak hem gıda güvenliğini sağlamak hem de tüketici sağlığını korumak için gıda mevzuatına uygunluğu kontrol etmek amacıyla düzenlemelerin uygulanmasından ve satış noktalarından numune alınmasından sorumludur.

Yunan ve AB gereksinimleri konusunda eksiksiz bilgi edinmek için FAS Yunanistan Gain Raporu It1586 Yunanistan Gıda ve Tarımsal İthalat Düzenlemeleri ve Standartlarına bakılmalıdır.

Ürünler belirli AB teknik mevzuatı tarafından düzenlenmediği durumlarda, her zaman AB Genel Ürün Güvenliği Direktifinin yanı sıra muhtemel ek ulusal gerekliliklere tabidirler.

Common borders. Common solutions.

Tarım ürünleri ticaretinin genel özellikleri ve Romanya'ya özel düzenleme

Romanya net bir gıda ithalatçısı olmaya devam ediyor.

Tohumların, taze meyvelerin, sebzelerin ve diğer bitkisel materyallerinin ekilmesi için bitki sağlığı sertifikaları şart koşulmaktadır. Sağlık Sertifikaları: Hayvansal ürünlerden veya yan ürünlerden oluşan metialar için AB ülkeleri, sevkiyatların ihracatçı ülkenin yetkili makamı tarafından düzenlenen bir sertifika ile birlikte yapılması şartını koşmaktadır.

Bu, ürünün beşeri tüketim için, farmasötik kullanım için veya yoksa kesinlikle insan harici kullanım için (örn. veterinerlik biyolojik maddeleri, hayvan yemleri, gübreler, araştırmalar) olmasından bağımsız olarak geçerlidir.

Bu sertifikaların büyük çoğunluğu AB genelinde tek tiptir, bununla beraber uyumlaştırma süreci halen devam etmektedir. Son zamanlarda, kondroitin sülfat, hyaluronik asit, hidrolize kıkırdak ürünleri, kitosan, glukozamin, peynir mayası, balık tutkalı ve amino asitler dahil olmak üzere yüksek düzeyde işlenmiş bir dizi ürünün sertifikaları uyumlaştırılmaktadır.

Uyumlaştırma tamamlanana kadar, belirli üye devletin ithalat gereklilikleri uygulanmaya devam eder. Yasal olarak gerekli AB sağlık sertifikalarına ek olarak, uluslararası ticarete bir dizi başka sertifika da kullanılmaktadır. AB mevzuatına da uyumlu hale getirilebilen bu sertifikalar, gümrük amaçları ve belirli kalite özellikleri için menşei belgelemektedir.

Common borders. Common solutions.

Tarım ürünleri ticaretinin genel özellikleri ve Türkiye'ye özgü düzenleme

Türkiye'nin tarım ekonomisi, ülkenin yarısının tarım arazilerinden oluşması ve nüfusunun yaklaşık dörtte birinin tarımda istihdam edilmesiyle dünyada ilk on arasında yer almaktadır.

Türkiye pazarına satış yapan firmalar, bir onaylanmış kuruluştan uygunluk belgesi veya ilgili tüm standartlar ve direktif eklerine uygunluğunu beyan eden üretici tarafından düzenlenmiş bir uygunluk beyanı ile CE işareti kanıtını sunmak zorundadır.

Gümrük vergisi amaçları için bazı yabancı ülkeler tarafından belirtilen malların menşe ülkesini belgeleyen bir Menşe Şahadetnamesi gereklidir.

Bitki, bitkisel ürünler, canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ithalatında özel sağlık sertifikaları şart koşulmaktadır.

Common borders. Common solutions.

6.5 Gümrük vergileri ve döviz kurları

Common borders. Common solutions.

Gümrük vergileri hükümetlerin, gelirlerini artırmanın ve yerli sanayileri korumanın bir yolu da dahil olmak üzere çeşitli sebeplerle ithalata uyguladığı bir vergi türüdür.

Bu, yerli tüketicilere daha yüksek fiyatlar şeklinde bir maliyet getirebilmektedir.

Ortaya çıkan daha yüksek fiyatlar, mal arzındaki değişiklikleri teşvik edebilir veya engelleyebilir, bu da küresel ticaret dengesinde "çarpıklıklar" şeklinde adlandırılan etkilere sebep olabilir. Ülkeler, yerli sanayileri ithalattan kaynaklanan fiyat rekabetine karşı korumak için gümrük vergileri uygulamaktadır.

Gümrük vergileri, ülkelerin yüzde 90'ından fazlasında tarım ürünlerinde tarım dışı ürünlere göre daha yüksektir..

Tarım için uygulanan ortalama küresel gümrük vergisi yaklaşık yüzde 10'dur.

Her gümrük vergisinin uzun vadedeki etkisi; daha düşük GSYİH, ücretler ve istihdam olacaktır.

Gümrük vergileri aynı zamanda AB vergi kanununu daha az ilerici hale getirecek çünkü artan vergi yükü en çok düşük ve orta gelirli hane halklarını etkileyecektir.

Common borders. Common solutions.

6.5.1 Döviz kurları ve ulusal/Karadeniz havzası bölgesel tarım ticareti

Döviz kuru hareketleri, işlem gören bir malın yurt içi ve yurt dışı fiyatları arasındaki farkı belirlemektedir.

Piyasalar, ticareti yapılan ve yapılmayan malların nisbi fiyatlarında sistematik bir hareket gerektirdiğinde dengeleyici bir rol oynarlar.

Döviz kuru hareketleri, uluslararası sermaye akımlarına ve bu akımları belirleyen para politikası da dahil olmak üzere makroekonomik faktörlere bağlıdır.

Parasal şokların, tarım fiyatlarındaki değişkenliğin bir kısmını açıklayan nötr olmayan etkileri vardır.

Makroekonomik şartlar, yurtiçi tarım politikalarının ve dolayısıyla dünya piyasalarındaki rekabet edebilirlik düzeylerinin ve ticari ilişkilerdeki gerilimlerin belirlenmesinde çoğu zaman belirleyici olmaktadır.

Döviz kuru düşük olan ülkeler, bu değer kaybının derecesine bağlı olarak, bağlı ve uyguladıkları gümrük vergilerini tebliğ edilen gümrük vergilerinden daha yüksek oranlarda artırabilmektedir.

Döviz kurları aşırı değerli olan ülkeler ise bu tür bir değerlendirme düzeyine bağlı olarak, bağlı ve uygulanan gümrük vergilerini negatif seviyelere indirebilir veya iptal edebilir, bu da ülkenin ithalatı teşvik ettiği ve DTÖ dahilinde müzakeresi yapılan gümrük vergisi koruma seviyesinden feragat ettiği anlamına gelmektedir.

Common borders. Common solutions.

6.5.2 Ödemeler

Bunlar, uluslararası bir ödeme yapmak için her iki tarafın da üzerinde anlaştığı şartlardır.
Bunlar aşağıdaki konularda anlaşmayı içermektedir:

- 1) ödeme malın sevkinden önce veya sonra yapıldığı,
- 2) fonların nasıl aktarıldığı
- 3) İşlemin farklı aşamalarında kimin mal sahibi sayıldığı.

Satıcı parayı bir an önce almak, alıcı ise malları aldıktan sonra mümkün olduğu kadar geç ödemek istemektedir.

En sorunlu şey, bir fikir birliğine varmak ve herkese uygun olan en iyi yolu bulmaktır.

Common borders. Common solutions.

Uluslararası ödeme yapmanın beş temel yöntemi vardır:

1. Ön Ödeme: Peşin Nakit
2. Akreditif
3. Vesaik karşılığı tahsil
4. Açık hesap
5. Konsinye

Common borders. Common solutions.

Ön ödeme

Bu, ithalatçının malları satın alma işleminden hemen sonra, mallar sevk edilmeden önce ödediğini varsayan en basit yöntemdir. Ödeme çeşitli şekillerde yapılabilir: para transferi, çek veya banka kartı ile.

"Peşin ödeme şartları ile ihracatçı, malın mülkiyeti devredilmeden önce ödeme alındığı için kredi riskinden kaçınabilir. Uluslararası satışlarda; banka havalesi ve kredi kartı, ihracatçıların en sık kullandığı peşin ödeme seçenekleridir. İnternetin gelişmesiyle birlikte emanet hizmetleri, küçük ihracat işlemleri için başka bir peşin ödeme seçeneği haline gelmektedir.

Ancak, peşin ödeme talep etmek alıcı için en az cazip olan seçenektir çünkü tercih edilmeyen nakit akışı yaratır. Yabancı alıcılar da ödemelerin peşin yapılması durumunda malların gönderilemeyebileceğinden endişe duymaktadır. Bu nedenle, tek iş yapma şekli olarak bu ödeme yönteminde ısrar eden ihracatçılar, daha cazip ödeme şartları teklif eden rakiplerine karşı kaybedebilir."

Common borders. Common solutions.

Ön ödeme

Akreditif, uluslararası ticarete en yaygın ve daha da önemlisi güvenilir ve güvenli ödeme yöntemlerinden biridir. Özellikle Çin ve Orta Doğu'da popülerdir. Akreditif, belirli şartların karşılanması durumunda satıcının ödeme alacağına dair bir banka garantisidir.

Genellikle şartlar akreditifin kendisinde belirtilmektedir - ancak çoğu zaman bunlar malların kendisiyle değil, beraberindeki belgelerle ilgilidir.

"Akreditifler (LC'ler), uluslararası iş yapan tüccarlar için mevcut en güvenli araçlardan biridir. LC, gerekli tüm belgelerin ibraz edilmesiyle doğrulandığı üzere, LC'de belirtilen hüküm ve şartların karşılanması şartıyla, alıcı adına bir banka tarafından ihracatçıya ödeme yapılacağı taahhüdüdür. Alıcı kredi tesis eder ve bankasına bu hizmeti vermesi için ödeme yapar. Yabancı bir alıcı hakkında güvenilir kredi bilgilerinin elde edilmesinin zor olduğu, ancak ihracatçının alıcının yabancı bankasının kredi itibarından memnun olduğu durumlarda LC yararlıdır. LC ayrıca alıcıyı da korumaktadır, çünkü mallar söz verildiği şekilde sevk edilene kadar herhangi bir ödeme yükümlülüğü doğmaz."

Common borders. Common solutions.

Vesaik karşılığı tahsil

Vesaik karşılığı tahsil, ihracatçının önce malları alıcıya sevk ettiği ve ancak daha sonra bankası aracılığıyla alıcıdan mallar için ödeme aldığı bir uzlaşma metodudur. Bu ödeme metodu, alıcıları ve satıcıları aynı risklere maruz bırakmaktadır.

Tüm işlemler her iki taraf adına doğrudan bankalar tarafından gerçekleştirilir, yani bankalar aracı olarak hareket eder.

Süreç, ihracatçının malları sevk etmesi ve ithalatçıya gerekli tüm nakliye ve mali belgeleri göndermesi ile başlar. Alıcının ödeme yapmayı reddetmesi durumunda, belgeler kendisine devredilmez ve mallar üzerinde tasarruf hakkına sahip olmaz. Satıcı, alıcının ödemeyi reddetmesi halinde mal ve belgelerle ilgili yapılacak işlemleri bankaya ihtar etmekle yükümlüdür.

"Vesaik karşılığı tahsil (D/C), ihracatçının bir satış için ödemenin tahsilatını bankasına (havaleyi yapan banka) emanet ettiği, alıcının ihtiyaç duyduğu ve belgeleri ödeme için alıcıya teslim etme talimatlarını içeren belgeleri ithalatçının bankasına (tahsilat bankası) gönderen bir işlemdir. Para ithalatçıdan alınmakta ve bu belgeler karşılığında tahsilat yapan bankalar aracılığıyla ihracatçıya havale edilmektedir. D/C'ler, ithalatçının ibrazında tutarı (belge mukabilinde ödeme) veya belirli bir tarihte (belge mukabilinde kabul) ödemesini gerektiren bir ödeme emri kullanmayı içermektedir. Senet tahsil yazısı, mülkiyetin mallara devri için gerekli belgeleri belirten talimatları verir. Bankalar müşterileri için kolaylaştırıcı olarak hareket etmelerine rağmen, D/C'ler herhangi bir doğrulama süreci sunmaz ve ödeme yapılmaması halinde sınırlı rücu hakkı sunar. D/C'ler genellikle L/C'lerden daha ucuzdur."

Common borders. Common solutions.

İki tür vesaik karşılığı tahsil vardır:

- Ödeme karşılığında belgelerin tebliği – Ödeme Karşılığında Belgeler (DAP)
- Kabule karşı belgelerin tebliği – Kabul Karşılığında Belgeler DA

Ödeme karşılığında belgeler

Banka belgeleri aldıktan sonra ihracatçıya ödeme yapar. Bu ödeme yönteminde gecikme olmaz - doğru belgeler sağlanır sağlanmaz ödeme yapılır.

Kabul karşılığında belgeler

Belgeler, ödemenin yapılacağı tarihi açıkça belirten bir anlaşmanın akdedilmesinin ardından ithalatçının bankasına teslim edilir. Yani, ödeme hemen değil, her iki ilgili tarafça kararlaştırılan belirli bir günde yapılır. Bu ödeme yöntemi ile ne ihracatçı ne de ithalatçı gereksiz risklere maruz kalır. Alıcı, malın belgelerini gördüğü anda veya hatta malın tesliminden sonra ödeme yapar. Ayrıca, bu yöntem akreditiften daha ucuzdur ve daha kısa sürede ödeme yapmanızı sağlar.

Common borders. Common solutions.

Açık Hesap

Bu format aşağıdaki ticari işlemi varsayar: ihracatçı, daha sonra belirli bir tarihte gerçekleştirileceğine dair anlaşma ile malları ithalatçıya ücretsiz olarak teslim etmeyi kabul eder. Genellikle ödeme süresi teslimattan sonra 30, 60 veya 90 gündür. İthalatçının malları kredili alması ve hesaplamanın daha sonra yapılmasıyla sonuçlanır.

"Şimdi al - sonra öde" - bu ödeme yöntemi, ithalatçı elindeki malları ödeme yapmadan aldığından ötürü ithalatçı için faydalıdır. Alıcının işletme maliyetlerini ve işletme sermayesini düşünmesine gerek yoktur - malları satabilir ve geliri ihracatçının ticari faturasını ödemek için kullanabilir.

"Açık hesap işlemi, uluslararası satışlarda genellikle 30, 60 veya 90 gün içerisinde olan, ödeme vadesinden önce malların gönderildiği ve teslim edildiği bir satıştır. Açıkçası bu, ithalatçı için nakit akışı ve maliyet açısından en avantajlı seçeneklerden biridir, ancak sonuç olarak bir ihracatçı için de en yüksek riskli seçeneklerden biridir. İhracat pazarlarındaki yoğun rekabet sebebiyle, satıcının alıcıya kredi açması yurtdışında daha yaygın olduğundan, yabancı alıcılar genellikle açık hesap şartları için ihracatçılara baskı yapmaktadır. Bu sebeple, kredi vermekten kaçınan ihracatçılar rakiplerine satışlarını kaybedebilirler. İhracatçılar, bu Kılavuzda daha sonra ele alınan uygun ticaret finansmanı tekniklerinden bir veya daha fazlasını kullanarak ödeme yapılmama riskini önemli ölçüde azaltırken rekabetçi açık hesap şartları teklif edebilir. Açık hesap şartları teklif ederken ihracatçı, ihracat kredi sigortası kullanarak ekstra koruma talep edebilir."

Common borders. Common solutions.

Konsinye

İhracatçı malları üretir, sevk eder ve teslim eder ve yalnızca ithalatçı tüm ürünleri sattıktan sonra ödeme alır. Bu ödeme yöntemi genellikle yurtdışında distribütörleri veya üçüncü taraf acenteleri olan ihracatçılar tarafından kullanılır. Sıradan alıcı-satıcı ilişkilerinde oldukça nadirdir. İhracatçıyı benzeri görülmemiş risklere maruz bırakır. Satıcı, malların üretimi, nakliyesi ve teslimatı ile ilgili tüm masrafları üstlenir.

"Uluslararası ticarete konsinye, ödemenin ancak mallar yabancı distribütör tarafından son müşteriye satıldıktan sonra ihracatçıya gönderildiği bir açık hesap çeşididir. Uluslararası bir konsinye işlemi, yabancı distribütörün malları, satılana dek malların mülkiyetini elinde tutan ihracatçı adına teslim aldığı, yönettiği ve sattığı bir sözleşmeye dayanır. Açıkçası, konsinye ihracat, ihracatçıya herhangi bir ödeme garantisi verilmediğinden ve malları yabancı bir ülkede bağımsız bir distribütör veya acentenin elinde olduğundan çok risklidir. Konsinye, ihracatçıların daha iyi bulunabilirlik ve malların daha hızlı teslim edilmesi konularında daha rekabetçi olmalarını sağlar. Konsinye satış, ihracatçıların envanteri depolama ve yönetmenin doğrudan maliyetlerini azaltmasına da yardımcı olabilmektedir. Konsinye ihracatta başarının anahtarı, saygın ve güvenilir bir yabancı distribütör veya üçüncü taraf bir lojistik sağlayıcı ile ortaklık kurmaktır. Nakil halindeki veya yabancı bir distribütörün elinde bulunan sevkiyat mallarını kapsamak ve ayrıca ödeme yapılmama riskini azaltmak için uygun bir sigorta yürürlükte olmalıdır."

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN

Community for climate-smart agriculture

Common borders. Common solutions.

Ödeme riski

	En Az Güvenli	Daha Az Güvenli		Daha Güvenli	En Güvenli
İthalatçı	Konsinye	Açık hesap	Vesaik karşılığı tahsil	Akreditif	Peşin nakit
İhracatçı	Peşin nakit	Akreditif	Vesaik karşılığı tahsil	Açık hesap	Konsinye

Common borders. Common solutions.

Diğer ödeme yöntemleri

Banka ödeme yükümlülüğü - finans dünyasında yeni bir sözcük. Süreç, ithalatçı adına hareket eden bir borç alan banka ve ihracatçı adına hareket eden bir alıcı banka olmak üzere iki bankayı içermektedir. Birincisi, mal bedelini belirli bir tarihe kadar lehdarın bankasına ödeyeceğine dair gayrikabili rücu taahhütname imzalar.

Onaylı Akreditif. İthalatçının bankası tarafından düzenlenen ve başka bir banka tarafından doğrulanan (ihracatçının takdirine bağlı olarak seçilen) bir akreditifi temsil etmektedir. Doğrulamanın amacı sadece ithalatçının bankasının ödeme gücüne sahip ve sağlam olduğundan emin olmak değildir. İthalatçının bankasının ödeme yapmayı reddetmesi halinde, ihracatçının bankası malın bedelini ihracatçıya ödemeyi de kabul eder.

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN

Community for climate-smart agriculture

Common borders. Common solutions.

6.6 Malların uluslararası nakliyesi

Common borders. Common solutions.

Uluslararası taşımacılık, malların veya insanların bir ülkeden diğerine taşınmasıdır.

Nakliye acenteleri (malların bir noktadan diğerine hareketini düzenlemekten sorumludur ve nakliye komisyoncusu olarak da bilinir) ve güvenli ve hızlı nakliye sağlayan nakliye şirketleri tarafından gerçekleştirilir.

Common borders. Common solutions.

Hamburg Kuralları olarak da bilinen Birleşmiş Milletler Malların Deniz Yoluyla Taşınmasına İlişkin Sözleşme (Hamburg, 1978), malların deniz yoluyla taşınmasına ilişkin bir sözleşme kapsamında göndericilerin, taşıyıcıların ve alıcıların hak ve yükümlülüklerini düzenleyen tek bir yasal rejim kurar.

Hamburg Kuralları göz önünde bulundurularak, Uluslararası Malların Tamamen veya Kısmen Deniz Yoluyla Taşınmasına İlişkin Sözleşmelere İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (New York, 2008), aynı zamanda Rotter Kadınlar Kuralları olarak da bilinir ve uluslararası bir denizcilik ayağı da dahil olmak üzere kapıdan kapıya taşıma anlaşması kapsamındaki göndericilerin, taşıyıcıların ve alıcıların haklar ve yükümlülükleri konusunda yeknesak ve modern bir yasal rejim kurar.

Rotterdam Kuralları, konteyner trafiğinin büyümesi de dahil olmak üzere, deniz yoluyla eşya taşımacılığına ilişkin daha önceki sözleşmelerin kabul edilmesinden bu yana deniz taşımacılığında meydana gelen teknolojik ve ticari gelişmelerin birçoğunu dikkate alan yasal bir çerçeve sunmaktadır,

Common borders. Common solutions.

6.7.1. Taşımacılık için ilgili uluslararası düzenlemeler

Malların Kısmen veya Tamamen Deniz Yoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonu (New York, 2008) (Rotterdam Kuralları)

(https://uncitral.un.org/ru/texts/transportgoods/conventions/rotterdam_rules)

Uluslararası Ticarete Taşıma Terminali İşletmecilerinin Sorumluluğu Hakkında Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (Viyana, 1991)

(https://uncitral.un.org/ru/texts/transportgoods/conventions/liability_of_operators_of_transport_terminals)

Malların Deniz Yoluyla Taşınmasına İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi (Hamburg, 1978) (Hamburg Kuralları) model hükümleri

(https://uncitral.un.org/ru/texts/transportgoods/conventions/hamburg_rules)

Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu, hesap birimi hükmü ve uluslararası nakliye ve sorumluluk sözleşmelerinde sorumluluk sınırının ayarlanmasına dair hükümler (1982)

(https://uncitral.un.org/en/texts/transportgoods/modelprovisions/liability_in_international_transport)

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN

Community for climate-smart agriculture

Common borders. Common solutions.

Vaka çalışması

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN
Community for climate-smart agriculture

Common borders. Common solutions.

Önemli gerçekler

Bulgaristan'dan Juicy Fruit and Vegetables Company, Romanya/Ermenistan/Gürcistan'daki denizaşırı bir alıcıya büyük miktarda meyve ve sebze satmak için bir sözleşme müzakere sürecinde. Alıcı, Şirket tarafından iyi tanınmamaktadır. Herhangi bir olumsuz bilgi içermeyen referans kontrolleri alıcının üç yıldır bu işte çalıştığını göstermektedir. Alıcı, Şirketin peşin ödeme talebini halihazırda reddetmiştir. Sipariş büyük miktarda olduğu ve uzun vadeli bir düzenlemenin başlangıcı olabileceği için şirket bu fırsatı tepmek istemiyor.

Talimatlar :

1. Bu vaka için bildirilen temel gerçekleri okuyunuz.
2. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

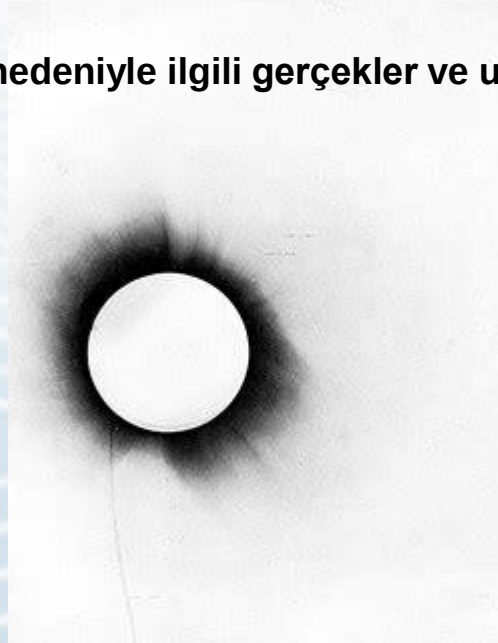
Sorular

- Juicy Fruit and Vegetables Company hangi ödeme yöntemini talep etmelidir?
- Neden?
- Malların alıcının tesisine taşınması için en uygun seçeneği araştırınız.

Common borders. Common solutions.

EYVAH! Yine yaptık: savaş

Savaş gerçeği nedeniyle ilgili gerçekler ve uluslararası düzenlemeler.

Project funded by
EUROPEAN UNION

AGREEN

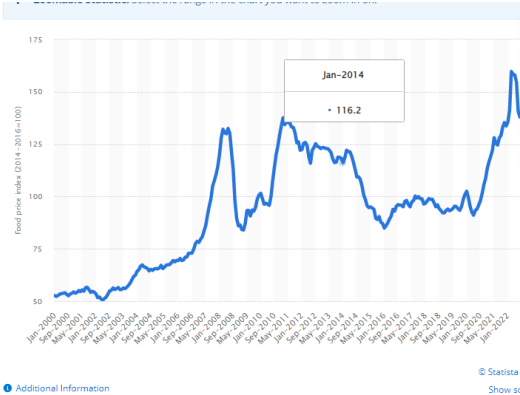
Community for climate-smart agriculture

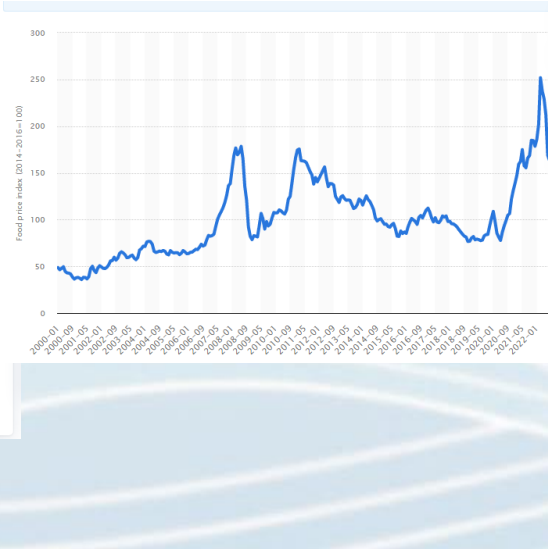
Common borders. Common solutions.

Fiyat ve önyargı!

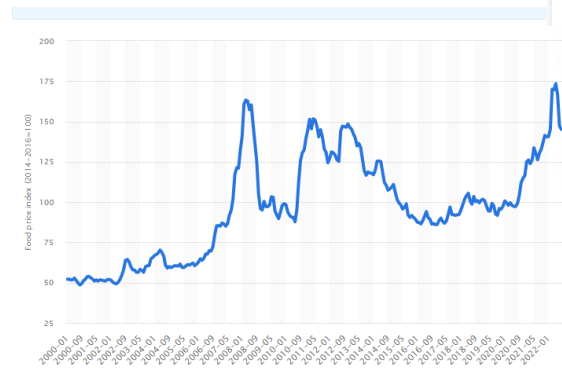
2000'den 2022'ye kadar dünya çapında aylık gıda fiyatı endeksi

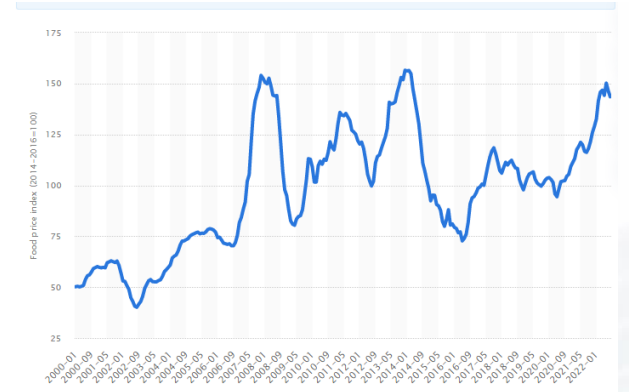
Ocak 2000'den bu yana dünya çapında aylık sebze fiyatı endeksi

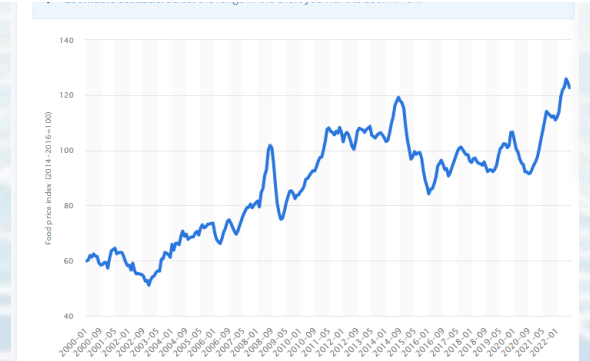
Ocak 2000'den bu yana dünya çapında aylık süt ürünleri fiyatı endeksi

Ocak 2000'den bu yana dünya çapında aylık tahıl fiyatı endeksi

Ocak 2000'den bu yana dünya çapında aylık et fiyatı endeksi

Common borders. Common solutions.

Gıda geçmeli! Yoksa geçmemeli mi?

Karadeniz Tahıl Girişimi, 27 Temmuz, Türkiye (17 Kasım 2022'ye uzatıldı)

Ukrayna Limanlarından Tahıl ve Gıda Maddelerinin Güvenli Taşınmasına İlişkin BM Destekli Girişim

Bu Girişimin amacı, Odesa, Chernomorsk ve Yuzhny Limanlarından ("Ukrayna limanları") amonyak dahil olmak üzere tahıl ve ilgili gıda maddeleri ve gübrelerin ihracatı için güvenli gemi yolculuklarını kolaylaştırmaktır.

Geo -
political
dependent

Common borders. Common solutions.

Gıda geçmeli! Yoksa geçmemeli mi?

Karadeniz Tahıl Girişimi, 27 Temmuz, Türkiye (17 Kasım 2022'ye uzatıldı)

Ukrayna Limanlarından Tahıl ve Gıda Maddelerinin Güvenli Taşınmasına İlişkin BM Destekli Girişim

Anlaşma kapsamında Temmuz ayından bu yana 4,5 milyon tonu mısır ve 3,2 milyon tonu buğday olmak üzere yaklaşık 11,1 milyon ton tarım ürünü sevk edilmiştir.

... ancak Rusya
gübre ihracatı
konusunda
daha fazlasını
istiyor

https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/black_sea_grain_initiative_full_text.pdf

Common borders. Common solutions.

Yaptırımların ana etkileri:

Kargo sigortası:

Ana sigorta şirketlerinin Rus nakliyecilerle çalışmasına izin verilir/verilmeyecektir...

Ve daha fazlası...

Common borders. Common solutions.

İlginiz için teşekkürler!